
Ruimtelijke onderbouwing 'Verleggen gastransportleiding W-528-01'

Rijksweg A27 te Gorinchem

Document: Ruimtelijke onderbouwing 'Verleggen gastransportleiding W-528-01'
Status: Ontwerp
IMRO planid-nr: NL.IMRO.0512.PAB2020127
Datum: april 2020

Opgesteld door:

In opdracht van:

Documentgegevens

Ruimtelijke onderbouwing:	Verleggen gastransportleiding W-528-01
Documentnummer:	1908-0444
Revisie:	5
Laatste wijziging:	30-04-2020
Status:	Ontwerp

Inhoud

1.	Inleiding	5
1.1.	Aanleiding en doel	5
1.2.	Projectbeschrijving	6
1.3.	Vigerende planologische situatie.....	7
1.4.	Leeswijzer	7
2.	Beleidskader	8
2.1.	Rijksbeleid.....	8
2.1.1.	Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte.....	8
2.1.2	Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro).....	8
2.1.3	Regeling algemene regels ruimtelijke ordening (Rarro)	8
2.1.4	Besluit ruimtelijke ordening	9
2.1.5	Besluit externe veiligheid buisleidingen	9
2.1.6	Tracébesluit A27 Houten-Hoopolder	9
2.2.	Provinciaal beleid	10
2.2.1.	Omgevingsbeleid Zuid-Holland	10
2.2.2.	Visie Ruimte en Mobiliteit (VRM)	10
2.3.	Gemeentelijk beleid	11
2.3.1.	Structuurvisie Gorinchem 2015	11
2.4.	Conclusie	12
3.	Onderzoek en toetsing.....	13
3.1	Vormvrije m.e.r.-beoordeling	13
3.2	Archeologie	14
3.2.1	Conclusie	15
3.3	Cultuurhistorie	15
3.4	Bodem	15
3.4.1	Besluit Bodemkwaliteit.....	15
3.4.2	Milieukundig vooronderzoek	16
3.4.3	Aanvullend bodemonderzoek	16
3.4.4	Uitvoering	17
3.5	Flora & Fauna	17
3.5.1.	Gebieden	17
3.5.2.	Soorten	18
3.6	Water	18
3.6.1.	Beleid	18

3.6.2	Watertoets	22
3.7	Externe veiligheid	22
3.7.1.	Algemene begrippen	22
3.7.2	Besluit externe veiligheid Buisleidingen	24
3.7.3	Kwantitatieve risicoanalyse	24
3.8	Kabels en Leidingen	25
3.9	Luchtkwaliteit	25
3.10	Mobiliteit	25
3.11	Geur	26
3.12	Geluid	26
3.13	Licht- en windhinder	26
3.14	Conclusie	26
4.	Uitvoerbaarheid	27
4.1.	Maatschappelijke uitvoerbaarheid	27
4.4.1	Wettelijk vooroverleg	27
4.2.	Economische uitvoerbaarheid	27
5.	Conclusie	28
6.	Bijlagen	29

1. Inleiding

1.1. Aanleiding en doel

Gasunie heeft een bestaande 40 bar hoge druk regionale gastransportleiding gelegen ter hoogte van de Rijksweg A27 nabij Gorinchem. De gastransportleiding is gelegen tussen de Hoogbloklandseweg te Gorinchem en de Nieuweweg te Schelluinen en kruist de A27 door middel van een haakse ligging. Aangezien Rijkswaterstaat voornemens is om de A27 te verbreden, en de huidige ligging van de leiding daarmee niet gepaard gaat, is Gasunie verzocht om de leiding te verleggen ter hoogte van de kruising.

Figuur 1 Topografisch overzicht van de locatie.

De voorgenomen wijziging aan het gastransportnetwerk past niet binnen het vigerende planologische regime. Er is besloten om een uitgebreide omgevingsvergunningprocedure te doorlopen waarmee afgeweken wordt van het vigerende bestemmingsplan en de juridisch-planologische borging wordt geregeld. Uit overleg met de gemeente Gorinchem is gebleken dat de ontwikkelingen kunnen worden uitgevoerd op basis van een omgevingsvergunning waarmee wordt afgeweken van de vigerende bestemmingsplannen 'Gorinchem-Noord', 'Bedrijventerrein en Windturbine Groote Haar' en 'Buitengebied'

Deze onderbouwing gaat nader in op de omgevingsaspecten en daarbij behorende (on)mogelijkheden ten aanzien van de voorgenomen ontwikkeling.

1.2. Projectbeschrijving

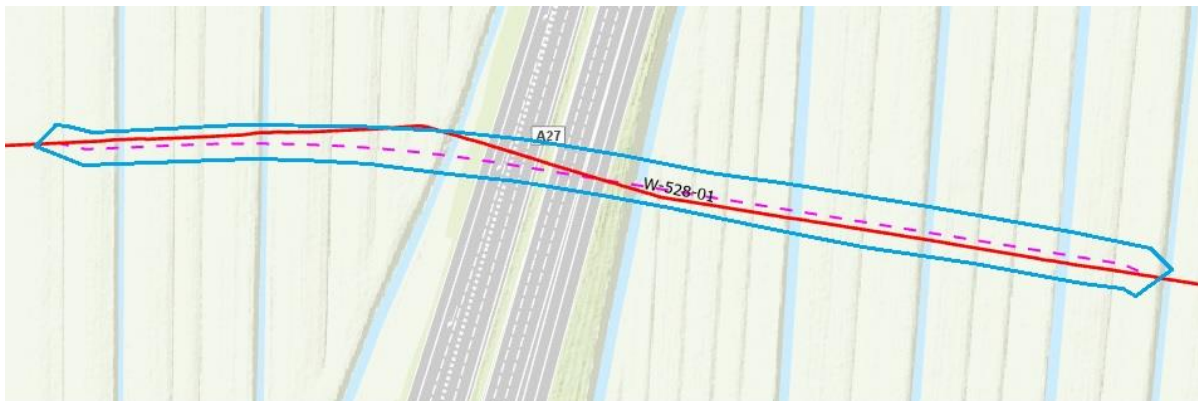
Deze onderbouwing richt zich specifiek op de werkzaamheden die benodigd zijn om het bestaande leidinggedeelte te vervangen en te verplaatsen. De ligging van de leiding verdraagt zich niet met de plannen tot verbreding van de A27 en dient verlegd te worden. Er is gekozen voor het aanleggen van het nieuwe leidinggedeelte onder de A27 door middel van een horizontaal gestuurde boring (HDD).

Figuur 2 Ingezoomd op de locatie en de ligging van het gastransportnetwerk

In bovenstaande figuur is het nieuwe leidingwerk weergegeven met een paarse onderbroken lijn, de rode lijn geeft het bestaande doorgaande netwerk. De nieuwe leiding wordt middels een boring op grote diepte onder de A27 aangebracht, voorafgaand hieraan zal de in te trekken leidingstreng op maaiveld worden geproduceerd in de zogenaamde uitlegstrook. Na het intrekken van de leiding zal de nieuwe leiding middels open ontgraving aan weerszijden worden aangesloten op de bestaande doorgaande leiding. Inmiddels zijn er afspraken gemaakt tussen gemeente Gorinchem, Rijkswaterstaat en Gasunie over het gekozen tracé. Voor het verleggen van de gastransportleiding is ook een vergunning nodig op grond van de Wet beheer rijkswaterstaatswerken, dit zal worden verzorgd door de aannemer die het werk gegund krijgt.

Met de voorliggende onderbouwing wordt nader toegelicht dat de voorgenomen ontwikkelingen, die niet passend zijn binnen het bestemmingsplan, op basis van een goede ruimtelijke ordening kunnen worden toegestaan. Er is gekozen voor een onderbouwing die wordt aangevuld met een besluitvlak waarop de omgevingsvergunning van toepassing is. Dit besluitvlak wordt aangeduid op www.ruimtelijkeplannen.nl. Er is gekozen om de begrenzing uit onderstaande figuur (bij benadering) aan te houden waarbij rekening is gehouden met de belemmeringenstrook van 4 ter weerszijden van de hartlijn van het nieuwe leidingwerk.

Figuur 3 Situatie bestaand (rood) en nieuw (paars) op luchtfoto met aanduiding van de grenzen van het besluitvlak van de omgevingsvergunning (blauw).

1.3. Vigerende planologische situatie

De vigerende bestemmingsplannen waarbinnen de voorgenomen ontwikkeling plaatsvinden betreffen;

- 'Buitengebied', door de gemeenteraad van Gorinchem vastgesteld op 16 november 2017;
- 'Gorinchem-Noord', vastgesteld op 27 januari 2011;
- beheersverordening 'Betuweroute en A15/A27', vastgesteld op 27 juni 2013;
- 'bedrijventerrein en windturbinepark Groote Haar', vastgesteld op 20 april 2017.

Ten tijde van vaststelling zijn de voorgenomen aanpassingen in het gastransportnetwerk niet bekend geweest. De genoemde plannen bevatten dan ook geen mogelijkheid om de gewenste ontwikkeling juridisch planologisch te regelen door middel van een binnenplanse wijziging(sbevoegdheid).

1.4. Leeswijzer

Na deze inleiding en beschrijving van de werkzaamheden volgt in hoofdstuk 2 het relevante beleidskader. In hoofdstuk 3 komen de noodzakelijke onderzoeken aan bod. Vervolgens wordt aandacht besteed aan de maatschappelijke en economische uitvoerbaarheid van het voorliggende plan. Het afsluitende hoofdstuk bevat de conclusie waaruit opgemaakt wordt of de voorgenomen ontwikkelingen inpasbaar zijn op basis van een goede ruimtelijke ordening.

2. Beleidskader

Op zowel Rijks-, provinciaal, regionaal als gemeentelijk niveau bestaan er diverse beleidsstukken waarbij rekening moet worden gehouden bij het afwijken van een vigerend bestemmingsplan en/of een goede ruimtelijke ordening (en onderbouwing). In dit hoofdstuk wordt het plan getoetst aan de relevante beleidsstukken.

2.1. Rijksbeleid

2.1.1. Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte

In de 'Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte' schetst het Rijk ambities van het ruimtelijk en mobiliteitsbeleid voor Nederland in 2040. De SVIR geldt als kapstok voor een aanpak die Nederland concurrerend, bereikbaar, leefbaar en veilig maakt. Het ruimtelijke en mobiliteitsbeleid moet om; het rijk trekt zich grotendeels terug uit het regionale en lokale ruimtelijk ordeningsbeleid en legt de hoofdverantwoordelijkheid voor verstedelijkings- en landschapsbeleid bij de provincie en de gemeente.

De SVIR heeft op middellange termijn (tot 2028) drie doelen gesteld;

- *Het vergroten van de concurrentiekracht van Nederland door het versterken van de ruimtelijk-economische structuur van Nederland;*
- *Het verbeteren en ruimtelijk zekerstellen van de bereikbaarheid waarbij de gebruiker voorop staat;*
- *Het waarborgen van een leefbare en veilige omgeving waarin unieke natuurlijke en cultuurhistorische waarden behouden zijn.*

Deze drie doelen worden door middel van 13 nationale belangen bekrachtigd, waarvan één belang direct aansluit bij de reconstructie van de aanpassingen aan de gastransportleidingen;

Nationaal belang 3: ruimte voor het hoofdnetwerk voor vervoer van (gevaarlijke) stoffen via buisleidingen.

2.1.2. Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro)

De nationale belangen uit de SVIR die juridische borging vragen, staan in de AMvB Ruimte (ook wel bekend als Besluit algemene regels ruimtelijke ordening – Barro). De AMvB Ruimte is gericht op doorwerking van nationale belangen in gemeentelijke bestemmingsplannen. Bij het opstellen van bestemmingsplannen moeten gemeenten zich houden aan bij AMvB of verordening gestelde regels. Nieuwe of gewijzigde regels moeten binnen een bepaalde termijn in de bestaande bestemmingsplannen worden verwerkt. Dit kan betekenen dat gemeenten bestemmingsplannen moeten aanpassen aan de nieuwe AMvB Ruimte. De AMvB Ruimte is in december 2011 in werking getreden.

2.1.3. Regeling algemene regels ruimtelijke ordening (Rarro)

De regels uit het Barro zijn verder uitgewerkt in het Rarro. In het Rarro zijn ruimtereserveringen opgenomen voor de nieuwe aanleg en voor de uitbreiding van de infrastructuur. Ter plaatse van de in het Rarro bepaalde ruimtereservering mogen geen ontwikkelingen plaatsvinden die op basis van het vigerende bestemmingsplan niet reeds mogelijk waren, met uitzondering van tijdelijke bouwwerken en bijbehorende bouwwerken. Een omgevingsvergunning voor het afwijken van het vigerende plan biedt daarin mogelijkheden. De voorgenomen ontwikkeling is niet gelegen in een ruimtereservering conform het Rarro.

2.1.4 Besluit ruimtelijke ordening

Er dient een zorgvuldige afweging gemaakt te worden ten aanzien van het ruimtegebruik. Dit dient met behulp van de "Ladder voor duurzame verstedelijking" te worden onderbouwd. De wijze waarop deze toets plaats dient te vinden is opgenomen in artikel 3.1.6 lid 2 Besluit ruimtelijke ordening (Bro) en luidt als volgt.

"De toelichting van een bestemmingsplan dat een nieuwe stedelijke ontwikkeling mogelijk maakt, bevat een beschrijving van de behoefte aan de voorgenomen stedelijke ontwikkeling. Indien blijkt dat de stedelijke ontwikkeling niet binnen het bestaand stedelijk gebied kan worden voorzien, bevat de toelichting een motivering daarvan en een beschrijving van de mogelijkheid om in die behoefte te voorzien op de gekozen locatie buiten het bestaand stedelijk gebied."

Om dit te onderbouwen dienen de volgende stappen te worden doorlopen:

1. beoordeling door betrokken overheden of beoogde ontwikkeling voorziet in een behoefte voor bedrijventerreinen, kantoren, woningbouwlocaties, detailhandel en andere stedelijke voorzieningen;
2. indien er een vraag is aangetoond, beoordeling door betrokken overheden of deze binnen bestaand stedelijk gebied kan worden gerealiseerd door locaties voor herstructurering of transformatie te benutten.

De ladder voor duurzame verstedelijking is alleen van toepassing wanneer sprake is van een stedelijke ontwikkeling. Volgens artikel 1.1.1 lid 1, aanhef en onder i Bro is een stedelijke ontwikkeling een ruimtelijke ontwikkeling van een bedrijventerrein of zeehaventerrein, of van kantoren, detailhandel, woningbouwlocaties of andere stedelijke voorzieningen.

De beoogde ontwikkeling is geen ontwikkeling zoals bedoeld in bovenstaande. Hiermee kan de ontwikkeling in de planlocatie niet worden aangemerkt als een stedelijke ontwikkeling en is de ladder voor duurzame verstedelijking niet van toepassing. De laddertoets hoeft dan ook niet doorlopen te worden.

2.1.5 Besluit externe veiligheid buisleidingen

Op 1 januari 2011 is middels de inwerkingtreding van het Besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevb) de oude circulaire "Zonering langs hoge druk aardgastransportleidingen" uit 1984 vervangen. Op grond van dit besluit (artikel 6, lid 4) mag een buisleiding slechts worden aangelegd of vervangen indien dit in overeenstemming is met het geldend bestemmingsplan of indien voor die aanleg of vervanging een omgevingsvergunning is verleend als bedoeld in artikel 2.12 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo).

Voor een nadere uitwerking van de externe veiligheidsaspecten wordt verwezen naar paragraaf Externe veiligheid. Hierin worden de resultaten van de uitgevoerde kwantitatieve risicoanalyse (QRA) besproken (zie bijlage 1).

2.1.6 Tracébesluit A27 Houten-Hooipolder

Minister Van Nieuwenhuizen van Infrastructuur en Waterstaat heeft op 20 december 2018 het tracébesluit (TB) en saneringsbesluit (SB) voor de verbreding van de snelweg A27 tussen Houten en knooppunt Hooipolder ondertekend. Inmiddels is het tracébesluit afgerond en in werking getreden. Op basis van dit tracébesluit gaat Rijkswaterstaat de A27 verbreden en de doorstroming verbeteren. Zo verminderen de files en het sluipverkeer in de regio. Ook zorgt de verbreding voor

een betere beschikbaarheid van het snelwegennetwerk, voor een goed ingerichte weg met het oog op toekomstige verkeersstromen en voor voldoende alternatieve routes in geval van calamiteiten.

Het tracébesluit en de aanpassingen aan het wegennet is de aanleiding geweest voor de voorgenomen verlegging van de gastransportleiding.

2.2. Provinciaal beleid

2.2.1. Omgevingsbeleid Zuid-Holland

De Omgevingsvisie en de Omgevingsverordening

Het Omgevingsbeleid van Zuid-Holland omvat al het provinciale beleid voor de fysieke leefomgeving. Het bestaat uit twee kaderstellende instrumenten: de Omgevingsvisie en de Omgevingsverordening. Daarnaast zijn in ons Omgevingsbeleid operationele doelstellingen opgenomen, zodat zichtbaar is hoe de provincie zelf invulling geeft aan de realisatie van haar beleid. Deze operationele doelstellingen maken onderdeel uit van verschillende uitvoeringsprogramma's en -plannen, zoals het programma Ruimte en het programma Mobiliteit. Met het Omgevingsbeleid van Zuid-Holland streeft de provincie naar een optimale wisselwerking tussen gewenste ruimtelijke ontwikkelingen en een goede leefomgevingskwaliteit. Hieraan wordt richting gegeven door het maken van samenhangende beleidskeuzes, die volgen uit onze provinciale opgaven. Deze beleidskeuzes werken door naar uitvoeringsprogramma's en naar regels in de verordening. Het geheel aan bestaande beleidskeuzes, inclusief de doorwerking naar programma's en verordening, vormt het provinciale beleid voor de fysieke leefomgeving.

Het Omgevingsbeleid krijgt verder vorm via een opgavegerichte aanpak. Dat wil zeggen dat we vanuit maatschappelijke opgaven bepalen welke onderdelen van het omgevingsbeleid worden aangepast. Voorziene aanpassingen in het omgevingsbeleid zijn terug te vinden in de Lange Termijn Agenda Omgevingsbeleid van Provinciale Staten. De filosofie van de Omgevingswet die in 2021 in werking treedt, wordt onderschreven: minder en overzichtelijker regels, lokaal maatwerk, meer ruimte voor maatschappelijke initiatieven en meer vertrouwen. De wet gaat uit van samenwerking en gecoördineerd optreden van de verschillende overheidslagen. De grote maatschappelijke opgaven zijn vrijwel altijd multischalig en vragen inzet van meerdere overheden en maatschappelijke partijen. Men ondersteunt vanuit de provincie het uitgangspunt van de wet dat taken en bevoegdheden in principe op lokaal niveau worden uitgevoerd, tenzij een expliciet provinciaal belang betrokkenheid van de provincie noodzakelijk maakt. Gelet op de aard en schaal van deze samenhangende beleidskeuzes, behoren deze tot het provinciaal belang. Het is bovenal de bedoeling dat overheden ontwikkelingsgericht, integraal en samen met belanghebbenden gaan werken aan de maatschappelijke opgaven die zich voordoen. Dit is precies de manier waarop het provinciale bestuur van Zuid-Holland wil werken: een partner die open staat voor vernieuwing, samenwerkt, zich dienstbaar opstelt en waar nodig haar verantwoordelijkheid neemt.

In het omgevingsbeleid wordt niet nader ingegaan op de ligging en aanwezigheid van gastransportleidingen. De verlegging van de gastransportleidingen heeft geen negatieve invloed op de benoemde elementen, waardoor de ontwikkeling strookt met het beleid van de provinciale omgevingsvisie en -verordening.

2.2.2. Visie Ruimte en Mobiliteit (VRM)

Op basis van de Wro moeten gemeenten, provincies en Rijk hun beleid neerleggen in één of meer structuurvisies. Het provinciebestuur van Zuid-Holland heeft ervoor gekozen één integrale

ruimtelijke structuurvisie voor Zuid-Holland te ontwikkelen, waarbij Ruimte en Mobiliteit leidend zijn. In de provinciale structuurvisie geeft de provincie aan wat zij als provinciaal belang beschouwt en hoe zij daarop wil gaan sturen.

De Visie ruimte en mobiliteit biedt geen vast omlijnd ruimtelijk eindbeeld, maar wel een perspectief voor de gewenste ontwikkeling van Zuid-Holland als geheel. De visie geeft zekerheid over een mobiliteitsnetwerk dat op orde is en de reiziger en de vervoerder keuzevrijheid biedt, en bevat voldoende flexibiliteit om in de ruimtelijke ontwikkeling te reageren op maatschappelijke initiatieven.

De provincie heeft vier 'rode draden' benoemd en bevat zekerheid over een werkend mobiliteitsnetwerken bevat voldoende flexibiliteit om in de ruimtelijke ontwikkeling te reageren op maatschappelijke initiatieven. De vier rode draden voor de toekomst zijn:

1. Beter benutten en opwaarderen van wat er is;
2. Vergroten van de agglomeratiekracht;
3. Verbeteren van de ruimtelijke kwaliteit;
4. Bevorderen van de transitie naar een water- en energie-efficiënte samenleving.

Voor de bebouwde ruimte zet de provincie in op een samenhangend, compact en goed bereikbaar, kwalitatief hoogwaardig bebouwd gebied.

Het provinciaal beleid biedt geen concreet toetsingskader voor het aanleggen en transporteren van gevaarlijke stoffen door buisleidingen. De bestaande waarden uit het gebied zullen in de definitieve situatie behouden blijven voor de omgeving. Daarmee staat het provinciaal beleid de voorgenomen ontwikkeling niet in de weg.

2.3. Gemeentelijk beleid

2.3.1. Structuurvisie Gorinchem 2015

De structuurvisie 2015, zoals vastgesteld op 23 april 2009, omvat de visie van de gemeente Gorinchem op de gewenste ruimtelijke ontwikkeling van de stad. Met deze visie wordt voldaan aan de vereisten uit de Wet ruimtelijke ordening (Wro), waarin is bepaald dat gemeenten verplicht zijn voor het gehele grondgebied van de gemeente één of meer structuurvisies vast te stellen. De ambities van Gorinchem rondom de functies wonen, werken, groen en water, mobiliteit, welzijn en milieu zijn hier in samenhang gebracht voor zover zij betrekking hebben op de ruimtelijke structuur van de stad. Het doel van deze structuurvisie is enerzijds het aangeven van de kaders waarbinnen ontwikkelingen en projecten kunnen plaatsvinden en anderzijds het communiceren van de ambities van de gemeente Gorinchem aan derden.

Ter hoogte van de projectlocatie is het beeld vanuit de structuurvisie als volgt geschetst.

STRUCTUURVISIE 2015 GORINCHEM

Figuur 10 Uitsnede structuurvisiekaart met de planlocatie weergegeven

In de directe nabijheid van de projectlocatie zijn is met name de ontwikkeling van een nieuw bedrijventerrein aan de orde en dusdanig concreet. Daarnaast is er sprake van een nieuwe onsluitingsweg vanaf de Rijksweg A27. Het verleggen van de gasleiding heeft geen (nadelige) gevolgen voor de permanente ontwikkelingen zoals de structuurvisie die voorschrijft.

2.4. Conclusie

De noodzakelijke aanpassingen aan de gastransportleiding conflicteert niet met de bovengenoemde beleidsdocumenten. Het beleidskader biedt dan ook voldoende aanleiding om de voorgenomen werkzaamheden uit te voeren conform de eerder beschreven projectbeschrijving.

3. Onderzoek en toetsing

In dit hoofdstuk wordt nader ingegaan op de verantwoording van de ontwikkelingen van de voorliggende planologische afwijking met het oog op milieu- en omgevingsaspecten.

3.1 Vormvrije m.e.r.-beoordeling

De ruimtelijke onderbouwing voorziet in het verleggen een ondergronds aardgastransportnetwerk. Daarmee wordt een activiteit mogelijk gemaakt die wordt genoemd in bijlage D bij het Besluit m.e.r.: “de aanleg, wijziging of uitbreiding van een buisleiding voor het transport van aardgas” (D 8.2). Een m.e.r.-beoordelingsplicht is aan de orde in gevallen waarin de activiteit betrekking heeft op een buisleiding die over een lengte van 5 kilometer of meer is gelegen of geprojecteerd in een gevoelig gebied (zoals Natura 2000-gebied, Ecologische hoofdstructuur of grondwaterbeschermingsgebied).

Alhoewel de activiteit ruimschoots onder de drempelwaarde ligt, is een vormvrije m.e.r.-beoordeling noodzakelijk. Op grond van recente wijzigingen van het Besluit Milieueffectrapportage moet het besluit om geen MER te verlangen separaat (als zelfstandig besluit) worden genomen.

Voor de voorgenomen ontwikkeling dient gemotiveerd te worden of sprake is van negatieve effecten op het milieu. Afhankelijk van de omvang van de ontwikkeling dient een m.e.r.-procedure, een m.e.r.-beoordelingsprocedure of een vormvrije m.e.r.-beoordelingsprocedure uitgevoerd te worden. Deze verplichting komt voort uit de wijziging van het besluit mer per 1 juli 2017, in het bijzonder artikel 2, lid 5 onder b (overige gevallen) van het besluit in combinatie met bijlage D 8.1.

Het doel van een m.e.r.-beoordeling is om te analyseren in hoeverre sprake is van mogelijk belangrijke nadelige milieugevolgen. Als uit de m.e.r.-beoordeling blijkt dat sprake is van mogelijke belangrijke nadelige milieugevolgen kan het bevoegd gezag besluiten een m.e.r.-procedure op te starten. Als de milieugevolgen beperkt zijn of hier in het plan goed mee om kan worden gegaan, volstaat deze m.e.r.-beoordelingsnotitie. De m.e.r.-beoordeling is dan afgerond en vormt dan een bijlage bij het ruimtelijk besluit (omgevingsvergunning afwijking bestemmingsplan of een bestemmingsplan).

De verlegging van het leidingwerk die met deze omgevingsvergunning mogelijk wordt gemaakt is minimaal. Het leidingwerk komt nagenoeg op de zelfde locatie te liggen. De invloed op de omgeving is dan ook verwaarloosbaar. De leidingen komen niet dicht bij gevoelige gebieden of bestemmingen te liggen.

Gedurende de werkzaamheden kan er sprake zijn van enige verstoring van de omgeving. Gelet op de beperkte tijdsduur en de kleinschaligheid van het project, betreft het hier echter een gering effect. De milieugevolgen van het plan zijn in deze onderbouwing inzichtelijk gemaakt. Hieruit blijkt dat geen grote gevolgen zijn te verwachten.

Het bovenstaande in aanmerking genomen besluit het college dat een MER voor dit plan niet noodzakelijk is. De mer-aanmeldnotitie wordt vooruitlopend op de aanvraag voor de omgevingsvergunning ingediend bij de gemeente.

3.2 Archeologie

Met de inwerkingtreding van de Wet op de archeologische monumentenzorg op 1 september 2007 is de beleidsuitvoering van het archeologische beleid bij gemeenten komen te liggen.

Wat archeologie betreft dient rekening gehouden te worden met de Wet op de archeologische monumentenzorg. Zo is het van belang dat bij ruimtelijke plannen in een zo vroeg mogelijk stadium rekening wordt gehouden met archeologische waarden om verstoring van die waarden te voorkomen.

De archeologische monumentenzorg vindt plaats aan de hand van een stappenplan. Eerst wordt door middel van inventariserend(e) onderzoek(en) de archeologische waarde van een terrein in voldoende mate vastgesteld. Indien waardevolle archeologische resten aanwezig zijn die door ingrepen dreigen te verdwijnen dan dienen de plannen aangepast te worden om de resten in de bodem te behouden. Is dit niet mogelijk, dan dienen de resten ex-situ veilig gesteld te worden.

Volgens de gemeentelijke beleidskaart uit 2009 geldt voor de westelijke kant van het plangebied een middelmatige verwachting voor prehistorie en middeleeuwen, en voor de oostelijke kant een lage verwachting voor alle perioden.

Het bijbehorende beleid is dat er een archeologisch onderzoek noodzakelijk is bij ingrepen vanaf 500 m² of dieper dan 0,3 m –mv (middelmatige verwachting) en bij ingrepen vanaf 10.000 m² of dieper dan 0,3 m –mv (lage verwachting).

Op basis van het archeologisch bureauonderzoek¹ blijft de kans aanwezig dat in het plangebied archeologische resten worden aangetroffen tijdens uitvoering. In het bijzonder in de diepere lagen, zoals bij de te graven werkputten voor de boringen, is de kans reëel.

¹ Bureauonderzoek Verlegging W-528-01-KR-017-A16 langs rijksweg A27 te Gorinchem, 454368-ARCH-HO-001, rev.00, 23 juli 2019, Antea Group

3.2.1 Conclusie

Op basis van de resultaten van het bureauonderzoek kan een beeld gevormd worden van de bodemopbouw in het plangebied en kan dan beoordeeld worden of er noodzaak bestaat voor verder archeologisch onderzoek voorafgaand aan het verwijderen van de bestaande leiding. Het nemen van een zogenaamd selectiebesluit is voorbehouden aan de bevoegde overheid, in deze de gemeente Gorinchem.

Daarnaast dient, indien tijdens het uitvoeren van de werkzaamheden onverhoopt archeologische waarden worden aangetroffen, melding gemaakt te worden conform artikel 53 van de Monumentenwet. De gemeente Gorinchem zal hiervan op de hoogte worden gebracht..

3.3 Cultuurhistorie

In 2010 is in het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) opgenomen dat gemeenten bij het maken van nieuwe bestemmingsplannen, maar ook bij het afwijken van bestemmingsplannen door toepassing van de zogenaamde uitgebreide afwijkingsbevoegdheid uit de Wabo, rekening moeten houden met de in en rondom het projectgebied aanwezige cultuurhistorische waarden. Onder cultuurhistorische waarden vallen naast archeologische waarden ook monumenten, beeldbepalende panden en beschermde stads- en dorpsgezichten, die op basis van de Monumentenwet zijn aangewezen.

In, om en binnen de directe omgeving van, het projectgebied zijn geen historische bouwwerken, monumentale panden of structuren met een cultuurhistorische of beeldbepalende waarde te benoemen. Daarnaast worden deze elementen door de voorgenomen werkzaamheden niet aangetast. Het verleggen van de gastransportleiding is dan ook niet van (negatieve) invloed op de cultuurhistorie ter plaatse.

3.4 Bodem

In verband met de uitvoerbaarheid van het plan moet onderzoek verricht worden naar de bodemgesteldheid in het projectgebied. Bij de beoordeling van bestemmingsplannen en een beoordeling of wordt voldaan aan een 'goede ruimtelijke ordening' wordt in het algemeen de richtlijn gehanteerd dat ten minste het eerste deel van het verkennend bodemonderzoek, het historisch onderzoek, wordt verricht op alle bestemmingen waar een functiewijziging wordt voorzien. Indien uit het historisch onderzoek wordt geconcludeerd dat op de betreffende locatie sprake is geweest van activiteiten met een verhoogd risico op verontreiniging, dan dient een volledig verkennend bodemonderzoek te worden verricht. Nieuwe bestemmingen dienen bij voorkeur op of in schone grond te worden gerealiseerd.

3.4.1 Besluit Bodemkwaliteit

In het Besluit Bodemkwaliteit is het landelijk beleid ten aanzien van het bodembeleid verankerd. Het Besluit streeft naar duurzaam bodembeheer, waarbij een balans gezocht wordt tussen bescherming van de bodemkwaliteit voor mens en milieu enerzijds en het gebruiken van de bodem voor maatschappelijke ontwikkelingen, zoals woningbouw of aanleg van wegen anderzijds. Het Besluit bevat regels voor kwaliteitsborging (Kwalibo), bouwstoffen, grond en baggerspecie.

Bodemkwaliteit staat in toenemende mate op de agenda bij ruimtelijke ontwikkelingsprocessen. Het gaat dan om de milieukundige bodemkwaliteit, dus de aanwezigheid van verontreinigingen zoals zware metalen, polycyclische aromatische koolwaterstoffen, minerale olie of andere organische stoffen, zoals bestrijdingsmiddelen. In het verleden was het streven alle verontreiniging

uit de bodem te halen, zodat ze geschikt zou zijn voor alle mogelijke gebruik. Dit bleek een onbetaalbare en dus onhaalbare operatie. De afgelopen jaren heeft een omslag plaatsgevonden in het denken over bodemkwaliteit en bodemgebruik. Belangrijker dan voorheen is het de bodem goed te beheren, ook al is sprake van bodemverontreiniging.

Bij ruimtelijke ontwikkelingen is de vraag of de aanwezige bodemkwaliteit past bij het huidige of toekomstige gebruik van die bodem en of deze optimaal op elkaar kunnen worden afgestemd. Het uitgangspunt hierbij is dat aanwezige bodemverontreiniging geen onaanvaardbaar risico oplevert voor de gebruikers van de bodem en dat de bodemkwaliteit niet verslechtert door grondverzet (bijvoorbeeld graafwerkzaamheden). Om deze vragen te kunnen beantwoorden is informatie over de bodemkwaliteit nodig. Dit is enerzijds informatie die uit de reguliere bodemonderzoeken komt, anderzijds is dit informatie over de gebieds(eigen)kwaliteit (achtergrondwaarden) en de ligging van bronnen van verontreiniging met hun invloedssfeer. Voorts moeten de beoogde bodemgebruiksvormen in het plangebied bekend zijn. Voor een afweging of de bodem geschikt is voor het voorgenomen gebruik kunnen de waarden uit het Besluit bodemkwaliteit gehanteerd worden.

3.4.2 Milieukundig vooronderzoek

De mogelijke aanwezigheid van bodemverontreiniging heeft de aandacht bij de opdrachtgever, een vooronderzoek is dan ook uitgevoerd². Met dit vooronderzoek is getracht om relevante informatie met betrekking tot onder andere het voormalige en huidige gebruik, om zodoende potentieel verdachte activiteiten en/of bekende bodemverontreinigingen in beeld te brengen.

De volgende conclusies kunnen op basis van dit onderzoek worden opgesteld:

- Zowel aan de Oost- als Westzijde van de Rijksweg A27 kruist het tracé een drietal sloten. Bij graafwerkzaamheden ter plaatse van gedempte sloten dient een bodemonderzoek (raaiboringen) plaats te vinden volgens een maatwerkstrategie gebaseerd op de NEN 5740 en de NEN 5707/5897.
- Het tracé kruist een voormalige weg waar mogelijk verontreinigd funderingsmateriaal is toegepast (zware metalen, PAK, minerale olie en asbest). Bij graafwerkzaamheden ter plaatse van de voormalige weg dient in verband met de mogelijke toepassing van verontreinigd fundatiemateriaal een bodemonderzoek plaats te vinden gebaseerd op de NEN 5740 en de NEN 5707/5897.
- In het grondwater nabij de voorgenomen werklocatie (circa 140 meter) bleek sprake van een sterk verhoogde concentratie aan naftaleen (zeer beperkte omvang). Oorzaak voor de verhoogde concentratie aan naftaleen bleek onbekend (mogelijk te relateren aan aanwezig dempingsmateriaal). Aanbevolen wordt om de sterk verhoogde concentratie aan naftaleen nader te beschouwen in het kader van een geohydrologisch advies.

3.4.3 Aanvullend bodemonderzoek

Naar aanleiding van het vooronderzoek is aanvullend bodemonderzoek uitgevoerd³. Met dit onderzoek is getracht om de onduidelijkheden uit het vooronderzoek uit te sluiten en/of weg te nemen. De volgende onderzoeksresultaten komen hieruit naar voren:

- ter hoogte van de voormalige weg zijn sporen asfalt en beton waargenomen in de bovengrond tot een diepte van 0,15 m -mv. Verder zijn er geen waarnemingen gedaan die kunnen duiden op het voorkomen van een bodemverontreiniging en/of een slootdemping;

² Milieukundig historisch vooronderzoek, 0454368.100-MHO-01, revisie00, definitief, 8 juli 2019, Antea Group

³ Verkennend bodemonderzoek Verlegging W-528-01-KR-017 te Gorinchem, SOL011757MK, versie 1.0, definitief, 21 april 2020, Lievense Milieu B.V.

- ter hoogte van de voormalige weg en de slootdempingen zijn maximaal licht verhoogde gehalten aan kobalt, kwik, molybdeen, lood, nikkel en/of PAK in de boven- en/of ondergrond aangetoond;
- in het grondwater zijn licht verhoogde concentraties barium (van nature verhoogd), xylenen en/of naftaleen gemeten;
- in het onderzochte monster van de zeer zwak asfalt- en betonhoudende bovengrond ter hoogte van boring 11 is geen asbest aangetoond.

Op grond van het uitgevoerde onderzoek kan worden geconcludeerd dat er geen sprake is van een bodemverontreiniging van betekenis en de onderzoeksresultaten geven geen aanleiding tot het uitvoeren van een nader bodemonderzoek en/of sanerende maatregelen.

3.4.4 Uitvoering

Ter bepaling van de veiligheidsklasse zijn de gemeten waarden tevens getoetst aan de CROW400. Uit deze toetsing blijkt dat er bij graafwerkzaamheden ter hoogte van de onderzochte punten, naast de basishygiëne, geen veiligheidsklasse van toepassing is.

3.5 Flora & Fauna

Met ingang van 1 januari 2017 is de nieuwe Wet Natuurbescherming in werking getreden. Met de inwerkingtreding van deze wet zijn de Flora- en Faunawet, de Natuurbeschermingswet en de Boswet samengevoegd tot één nieuwe wet. De bevoegdheden zijn hierbij meer komen te liggen bij de provinciale overheden. Een uitzondering hierop zijn ruimtelijke ingrepen die gevolgen voor de natuur hebben, waaronder het gastransportnetwerk van Gasunie. Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) blijft hiervoor het bevoegd gezag.

3.5.1 Gebieden

In de Wet natuurbescherming (Wnb) wordt onderscheid gemaakt in soorten en gebieden. Met name voor gebieden valt de wetgeving terug op Europese regelgeving van de Habitat- en Vogelrichtlijn waardoor er weinig verandert.

De ingreeplocatie ligt ruim buiten de begrenzing van Natura 2000-gebieden. Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied 'Lingedijk & Diefdijk-zuid' ligt op ca. 2,5km afstand van de ingreeplocatie. Dit Natura 2000-gebied bevat meerdere stikstofgevoelige habitattypes: ruigtes en zomen, glanshaver- en vossenstaarthooilanden, vochtige alluviale bossen en kalkmoerassen. De meest gevoelige hiervan zijn de kalkmoerassen. Dit is een zeer zeldzaam en sterk bedreigt habitat type dat verspreid over Europa voorkomt, maar slechts in zeer kleine oppervlaktes.

De initiatiefnemer heeft tijdens de aanbesteding haar opdrachtnemer(s) opgelegd om het werk uit te voeren met een maximale stikstofdepositiebijdrage van 0,00mol/ha/jaar. Daarmee kan worden uitgesloten dat er sprake is van een significant negatief effect op de omliggende Natura2000-gebieden. Het is aan de betreffende aannemer om de werkwijze en inzet van materieel op een dusdanige wijze te organiseren dat de norm van 0,00mol/ha/jaar niet wordt overschreden met de uitvoering van het beoogde project. Tevens hebben zij de verplichting om aantoonbaar te maken dat zij hieraan voldoen.

De planlocatie is gelegen op ca. 1km van een Natuurnetwerk Nederland-gebied gelegen. Het valt binnen twee beheertypes namelijk; waar land geldt 'Vochtig bos met productie' en waar water geldt 'Agrarisch waterbeheer'. Ook hier geldt dat de werkzaamheden kleinschalig van aard

en tijdelijk zijn, de locatie in oorspronkelijke staat wordt teruggebracht en er geen grote transporten maar alleen graafwerkzaamheden plaatsvinden. Er worden ook op het NNN-gebied geen negatieve effecten verwacht.

Concluderend kan gesteld worden dat (significant) negatieve effecten niet verwacht worden op de instandhoudingsdoelen van beschermde (natuur)gebieden. Aan de hand van deze bevindingen kan geconcludeerd worden dat een nadere uitwerking in een passende beoordeling niet nodig is. Als randvoorwaarden voor de uitvoering is het toepassen van stage IV motoren aan de orde.

3.5.2. Soorten

Aan de hand van gegevens uit de bureaustudie⁴, de aanwezige biotoop en ecologische expertise is een inschatting gemaakt met betrekking tot het (mogelijk) voorkomen van beschermde planten- en diersoorten. Binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden kunnen mogelijk (algemene) broedvogels voorkomen. Negatieve effecten op de soorten kunnen worden voorkomen door het treffen van passende mitigerende maatregelen.

Broedvogels

In de directe omgeving van het plangebied bestaat de kans op algemene broedvogels. Indien nesten aanwezig zijn mogen deze tijdens de broedperiode (en wanneer deze in gebruik zijn) niet verwijderd of verstoord worden.

Indien het niet mogelijk is om buiten het broedseizoen om te werken dan dient het plangebied (waar de werkzaamheden plaatsvinden) vóór het broedseizoen ongeschikt gemaakt te worden voor (broed)vogels. Mocht dit niet mogelijk zijn dan dient vooraf aan de werkzaamheden het plangebied gecontroleerd te worden op de aanwezigheid van broedvogels door een erkend ecooloog. Indien vastgesteld wordt dat sprake is van actuele broedgevallen binnen het plangebied, worden locatie specifieke maatregelen voorgesteld en/of wordt het plangebied niet vrijgegeven en dienen de werkzaamheden uitgesteld te worden tot nadat het nest niet meer in gebruik is. Als buiten het vogelbroedseizoen wordt gewerkt of het werkgebied vrij is van broedvogels kan er zonder overtreding van de verbodsbepalingen in de Wet natuurbescherming gewerkt worden.

Een voortoetsing aan de Natuurbeschermingswet en/of NNN is niet benodigd. Een ontheffing in het kader van de Natuurbeschermingswet is dan ook niet waarschijnlijk.

3.6 Water

3.6.1. Beleid

De waterwet

De Waterwet regelt het beheer van oppervlaktewater en grondwater, en verbetert ook de samenhang tussen waterbeleid en ruimtelijke ordening. Ook is via de Invoeringswet Waterwet de saneringsregeling voor waterbodems van de Wet bodembescherming overgebracht naar de Waterwet. Naast de Waterwet blijft de Waterschapswet als organieke wet voor de waterschappen bestaan. Met de Waterwet zijn Rijk, waterschappen, gemeenten en provincies beter uitgerust om wateroverlast, waterschaarste en waterverontreiniging tegen te gaan. Ook voorziet de wet in het toekennen van functies voor het gebruik van water zoals scheepvaart, drinkwatervoorziening, landbouw, industrie en recreatie. Afhankelijk van de functie worden eisen gesteld aan de kwaliteit en de inrichting van het watersysteem.

⁴ Natuurtoets Verlegging gasleiding W-528-01-KR-017-A16 langs rijksweg A27 te Gorinchem Toetsing Wet natuurbescherming, 454368-NT-001, 23 juli 2019, Antea Group

Het Nationaal Waterplan

Het Nationaal Waterplan geldt voor de planperiode 2016-2021. Dit (nieuwe) Nationaal Waterplan geeft de hoofdlijnen, principes en richting van het nationale waterbeleid in de planperiode 2016-2021, met een vooruitblik richting 2050. Het kabinet speelt proactief in op de verwachte klimaatveranderingen op lange termijn, om overstromingen te voorkomen.

Met dit plan zet het kabinet een volgende ambitieuze stap in het robuust en toekomstgericht inrichten van ons watersysteem, gericht op een goede bescherming tegen overstromingen, het voorkomen van wateroverlast en droogte en het bereiken van een goede waterkwaliteit en een gezond ecosysteem als basis voor welzijn en welvaart. Het kabinet streeft naar een integrale benadering, door natuur, scheepvaart, landbouw, energie, wonen, recreatie, cultureel erfgoed en economie (inclusief verdienvermogen) zo veel mogelijk in samenhang met de wateropgaven te ontwikkelen. De ambitie is dat overheden, bedrijven en burgers zich in 2021 meer bewust zijn van de kansen en bedreigingen van het water in hun omgeving. Iedereen neemt zijn eigen verantwoordelijkheid om samen te komen tot een waterrobuuste ruimtelijke inrichting, het beperken van overlast en rampen en verstandig handelen in extreme situaties.

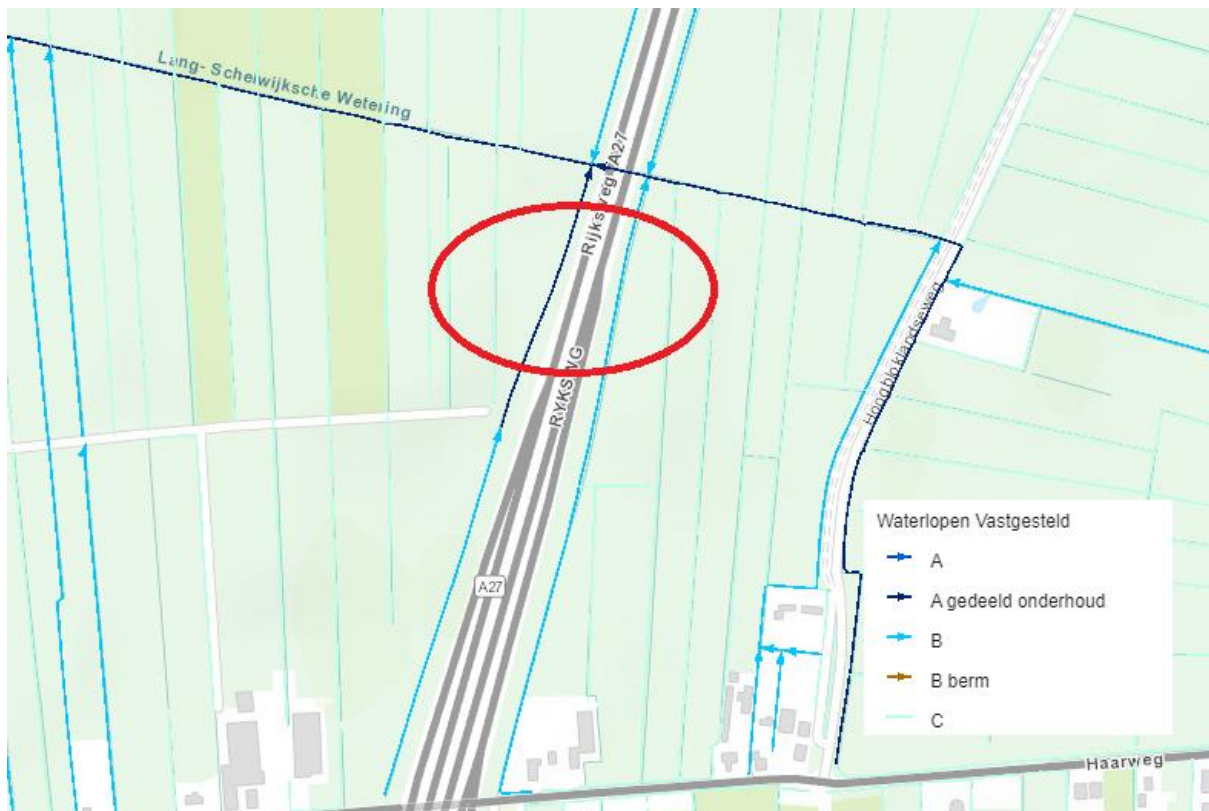
Keur Waterschap Rivierenland

Het plangebied is gelegen binnen het beheersgebied van Waterschap Rivierenland, verantwoordelijk voor het waterkwantiteits- en waterkwaliteitsbeheer. Om het watersysteem zo optimaal mogelijk te laten functioneren, heeft een waterschap de bevoegdheid, op grond van artikel 56 in combinatie met artikel 78 van de Waterschapswet, verordeningen vast te stellen die het nodig acht voor de behartiging van de opgedragen taken. De taken die aan een waterschap worden opgedragen, betreffen de zorg voor het watersysteem en de zorg voor het zuiveren van afvalwater en eventueel kan nog de zorg voor andere waterstaatsaangelegenheden worden opgedragen, bijvoorbeeld vaarwegbeheer. Naast voornoemde wet- en regelgeving, die de organisatie van de waterschappen regelt, geven de Waterwet en de daarop gebaseerde regelgeving allerlei bepalingen over de inhoud van het waterbeheer, bijvoorbeeld in de vorm van doelstellingen en concrete normen. De Keur dient tevens ter invulling van deze doelstellingen.

In deze Keur staan gedoogplichten, geboden en verboden die betrekking hebben op watergangen en waterkeringen. In de Keur is geregeld dat kern- en beschermingszones voor waterkeringen (en watergangen) in acht dienen te worden genomen. Het komt erop neer dat binnen deze zones niets zondermeer gebouwd en opgeslagen mag worden, waarbij voor de kernzone een strenger regime (bouwen binnen de kernzone is niet toegestaan) geldt dan voor de aangrenzende beschermingszone. Deze bepaling beoogt te voorkomen dat de stabiliteit van het profiel en/of veiligheid wordt aangetast dan wel het onderhoud wordt gehinderd. De breedte en maatvoeringen van deze zones is vastgelegd in de 'legger'.

Leggerkaart

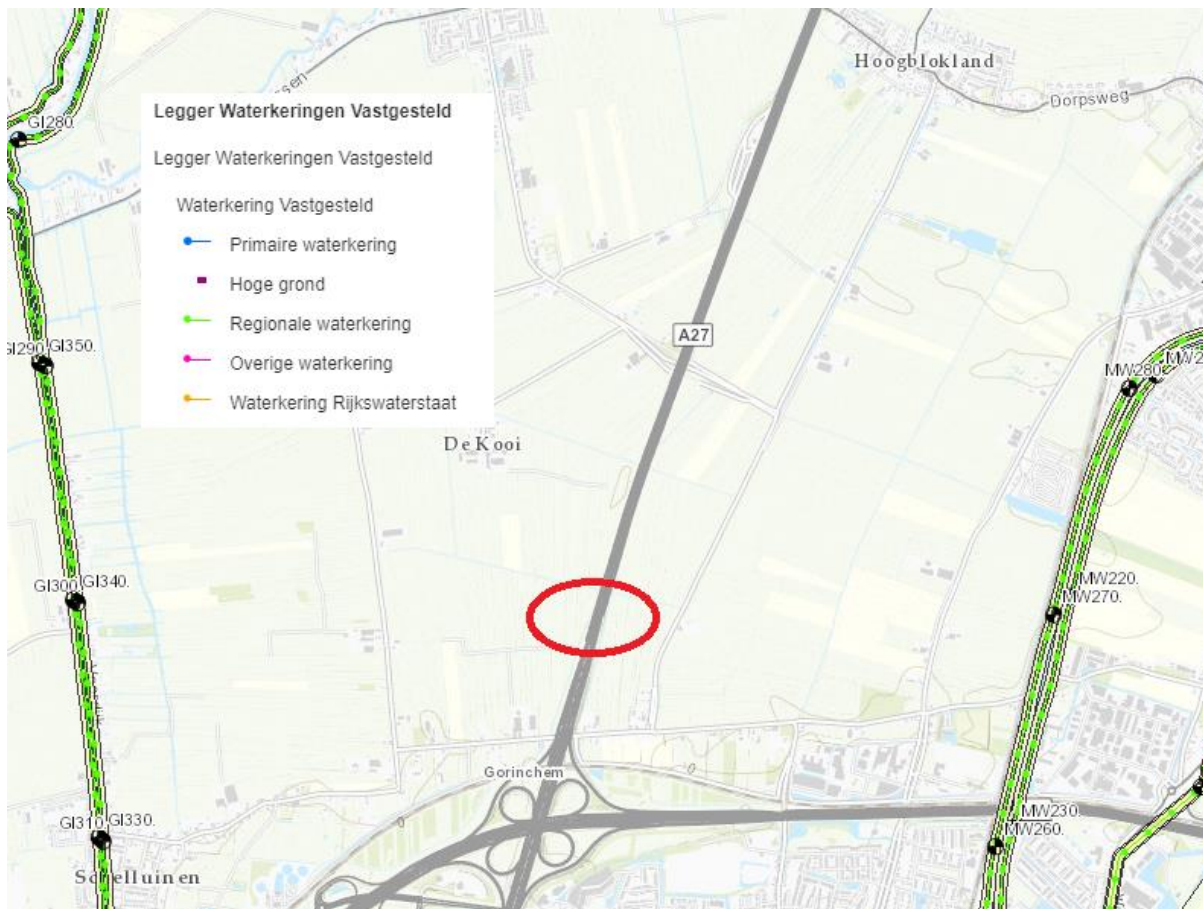
De leggerkaart van het waterschap laat zien dat de beoogde verlegging is gelegen in nabijheid van zowel een A-watergang als B-watergang.

Figuur 14 Uitsnede van de leggerkaart 'watergangen'.

De (permanente) invloed voor de nabij gelegen watergang is zeer beperkt. Gedurende de aanlegwerkzaamheden zullen er mogelijk tijdelijke maatregelen genomen moeten worden om aan de eisen van het waterschap te voldoen. Hierover zal nadere afstemming worden gezocht. Het aan te brengen leidingwerk zal conform de eisen van Waterschap Rivierenland worden gerealiseerd en zijn daarmee niet van blijvende invloed op de waterhuishouding.

Tevens laat de uitsnede van de leggerkaart zien aan dat de werkzaamheden zich bevinden buiten de kern- en beschermingszone van een primaire en/of regionale waterkering.

Figuur 15 Uitsnede van de leggerkaart 'regionale keringen'.

Grondwater

Het leidingmateriaal is, mede vanwege veiligheidsredenen, zodanig afgesloten dat lekkage van het aardgas en infiltratie van grondwater in de leiding onmogelijk is. Invloed op de grondwaterkwaliteit is daarom afwezig.

De te realiseren ontgravingsputten dienen ten tijde van de werkzaamheden volledig droog te zijn. Naar verwachting zal bouwputbemaling benodigd zijn om deze droogte te kunnen realiseren. Het te onttrekken water zal geloosd worden op nabij gelegen oppervlaktewater. Om te kunnen voldoen aan de kwaliteitseisen van het Blbi zijn mogelijk maatregelen nodig, hierover dient nog nader overleg te worden gevoerd met het Waterschap. Door gepaste (zuiverings)maatregelen te nemen, kan worden voldaan aan de eisen en staat dit de ruimtelijke procedure niet in de weg.

Gasunie heeft de vergunningen voor dit project uitbesteed aan haar aannemer(s), zodra het werk gegund is zal de betreffende aannemer in contact treden met het waterschap om de procedure voor de benodigde watervergunning te doorlopen. De aan te vragen watervergunning staat echter los van de omgevingsvergunning voor het verplaatsen en vervangen van het leidingnetwerk en zal als onderdeel van de latere projectvoorbereiding worden uitgevoerd. Vanzelfsprekend zullen in de te verkrijgen watervergunning nadere (technische) eisen worden gesteld aan de aanleg- en uitvoeringsmethode.

3.6.2 Watertoets

Bij nieuwe bestemmingsplannen en afwijkingen daarvan dient het betreffende waterschap gehoord te worden in het kader van vooroverleg. In de Startovereenkomst Waterbeleid 21e eeuw tussen rijk, provincies, Waterschappen en gemeenten (d.d. 14 februari 2001) is overeengekomen dat vanaf de ondertekening van deze overeenkomst op alle voor de waterhuishouding relevante nieuwe ruimtelijke plannen een zogenaamde watertoets uitgevoerd dient te worden. Concreet betekent de invoering van de watertoets, dat een plan een zogenaamde waterparagraaf dient te bevatten, die keuzes ten aanzien van de waterhuishoudkundige aspecten gemotiveerd beschrijft. Daarin dient een wateradvies van de waterbeheerder te worden meegenomen. De watertoets is wettelijk verankerd in artikel 3.6 lid 1, sub b Bro.

In voorliggend geval betreft het een aanleggen van met name ondergronds leidingwerk. Er wordt geen bebouwing gerealiseerd en van een permanente toename van verharding is geen sprake. Na de werkzaamheden wordt alles overeenkomstig weer ingericht conform de huidige situatie. Van blijvende invloeden van de ontwikkeling op de waterhuishouding is dan ook geen sprake⁵.

3.7 Externe veiligheid

Externe veiligheid beschrijft de risico's die ontstaan als gevolg van opslag of handelingen met gevaarlijke stoffen. Dit kan betrekking hebben op inrichtingen (bedrijven) of transportroutes. Op beide categorieën is verschillende wet- en regelgeving van toepassing. Voor inrichtingen is het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi) het relevante beleidskader, voor buisleidingen is dit het Besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevb). Het beleid voor transportmodaliteiten staat in het Besluit externe veiligheid transportroutes (Bevt) sinds de inwerkingtreding van de Wet basisnet (1 april 2015).

3.7.1 Algemene begrippen

Binnen het beleidskader voor externe veiligheid staan twee kernbegrippen centraal: het plaatsgebonden risico en het groepsrisico. Hoewel beide begrippen onderlinge samenhang vertonen zijn er belangrijke verschillen. Hieronder worden beide begrippen verder uitgewerkt.

Plaatsgebonden Risico (PR)

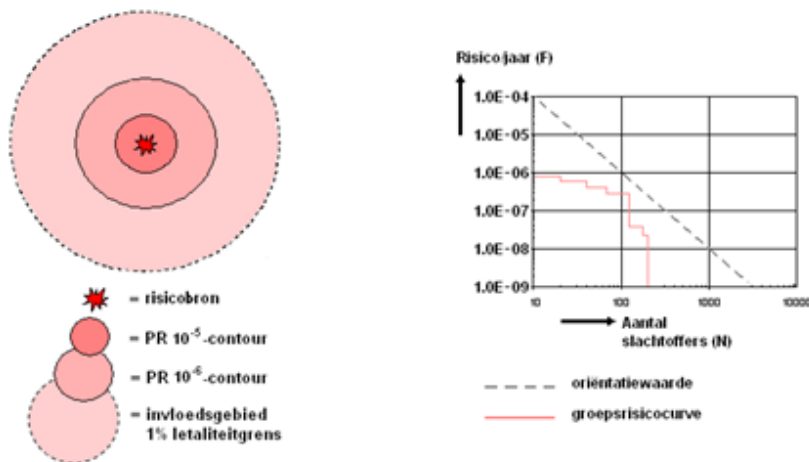
Het plaatsgebonden risico (PR) geeft de kans, op een bepaalde plaats, om te overlijden ten gevolge van een ongeval bij een risicovolle activiteit. De kans heeft betrekking op een fictief persoon die de hele tijd op die plaats aanwezig is. Het PR kan op de kaart van het gebied worden weergegeven met zogeheten risicocontouren: lijnen die punten verbinden met eenzelfde PR. Binnen de 10-6/jaar-contour (welke als wettelijk harde norm fungeert) mogen geen nieuwe kwetsbare objecten aanwezig zijn of geprojecteerd worden. Voor beperkt kwetsbare objecten geldt de 10-6/jaar-contour niet als grenswaarde, maar als een richtwaarde.

Groepsrisico (GR)

Het groepsrisico (GR) is een maat voor de kans dat bij een ongeval een groep slachtoffers valt met een bepaalde omvang. Het GR is daarmee een maat voor de maatschappelijke ontwrichting bij een calamiteit. Het GR wordt bepaald binnen het invloedsgebied van een risicovolle activiteit. Dit invloedsgebied wordt begrensd door de 1% letaliteitsgrens (tenzij anders bepaald): de afstand waarop nog 1% van de blootgestelde mensen in de omgeving komt te overlijden bij een calamiteit

⁵ Watertoets, Verlegging gasleiding W-528-01-KR-017-A16 langs rijksweg A27 te Gorinchem, 0454368.100-WT-01, definitief, rev00, 9 juli 2019, Antea Group

met gevaarlijke stoffen. Het GR kan niet 'op de kaart' worden weergegeven, maar wordt weergegeven in een grafiek waar de kans (f) afgezet wordt tegen het aantal slachtoffers (N): de fN-curve.

Figuur 16 Weergave plaatsgebonden risicocontouren, invloedsgebied en groepsrisicografie met orientatiewaarde voor transport

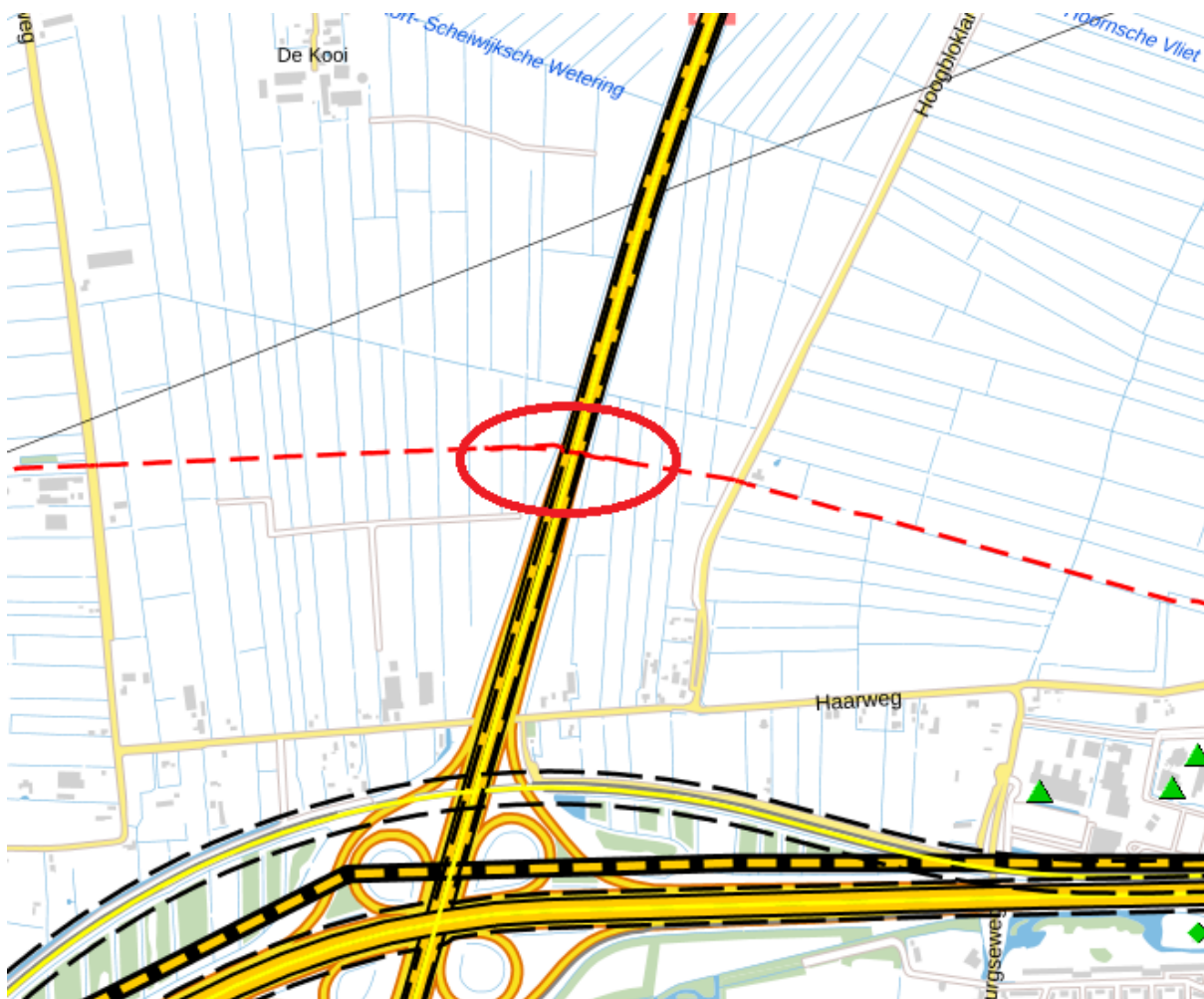
Verantwoordingsplicht

In het Bevi, het Bevb en het Bevt is een verplichting tot verantwoording van het groepsrisico opgenomen. Bij deze verantwoordingsplicht dient het bevoegd gezag op een juiste wijze de toename en ligging van het groepsrisico te onderbouwen en te verantwoorden. Hierbij geeft het bevoegd gezag aan of het groepsrisico in de betreffende situatie aanvaardbaar wordt geacht. Bij de verantwoording van het groepsrisico dient het bevoegd gezag advies in te winnen bij de veiligheidsregio. De verantwoordingsplicht van het groepsrisico dient naast de rekenkundige hoogte van het groepsrisico, dat berekend wordt door middel van een kwantitatieve risicoanalyse (QRA), tevens rekening te houden met een aantal kwalitatieve aspecten, zoals hieronder weergegeven.

Verplichte en onmisbare onderdelen:	
A	Ligging GR t.o.v. oriënterende waarde
B	Toename GR t.o.v. nulsituatie
C	De mogelijkheden van zelfredzaamheid van de bevolking
D	De mogelijkheden van hulpverlening
E	Nut en noodzaak van de ontwikkeling
F	Het tijdsaspect

Figuur 17 Verplichte en onmisbare onderdelen van de verantwoordingsplicht van het groepsrisico

In onderstaand beeld is een inventarisatie van alle risicobronnen in de directe omgeving weergegeven. In directe nabijheid van het plangebied zijn risicobronnen aanwezig. De meest nabijgelegen inrichting is een agrarische inrichting. Opgemerkt moet worden dat de nieuw aan te leggen gastransportleiding reeds is opgenomen op de risicokaart.

Figuur 18 Uitsnede risicokaart

3.7.2 Besluit externe veiligheid Buisleidingen

In de huidige wetgeving op het gebied van externe veiligheid (Bevb) worden de veiligheidsrisico's uitgedrukt in plaatsgebonden risico (PR) en groepsrisico (GR). Het Bevb regelt onder meer welke veiligheidsafstanden in acht genomen moeten worden voor het transport van gevaarlijke stoffen door buisleidingen. In het Bevb wordt een grenswaarde voor het PR gegeven, terwijl het Groepsrisico een oriënterende waarde kent.

3.7.3 Kwantitatieve risicoanalyse

Om te beoordelen of de nieuwe te leggen leidingen voldoen aan het Bevb is een Kwantitatieve risicoanalyse uitgevoerd (QRA). De bijgevoegde QRA (Bijlage 1) is opgesteld aan de hand van de bevolkingsdata van de BAG Populatieservice, d.d. 3 oktober 2019. Daarnaast is in de beoordeling rekening gehouden met de toekomstige ontwikkeling van bedrijventerrein en windturbinepark 'de Haar'. Dit rapport is ook als bijlage aan de ruimtelijke onderbouwing toegevoegd. De algehele conclusie wordt in onderstaande kort beschreven.

Plaatsgebonden risico

Het plaatsgebonden risico van gastransportleiding voldoet, in huidige en toekomstige situatie, in het plangebied aan het Bevb en Revb. Aan de gestelde voorwaarde, dat het PR van deze leiding op een afstand van vier meter gemeten uit het hart van de leiding niet hoger is dan 10^{-6} per jaar,

wordt voldaan. Het niveau van 10^{-6} wordt niet bereikt waardoor dan tevens voldaan wordt aan de voorwaarde dat er zich geen kwetsbare objecten binnen deze contour bevinden.

Groepsrisico

Het groepsrisico van de kilometer leiding waarbinnen zich de voorgenomen leidingverlegging zich afspeelt, is vergeleken met de orientatiewaarde voor buisleidingen. Gebleken is dat het Groepsrisico kleiner is dan de in het Bevb gestelde richtwaarde voor alle te verleggen leidingen. Als binnen het invloedsgebied van een transportas nieuwe ontwikkelingen zijn voorzien en er een overschrijding van de oriënterende waarde van het groepsrisico of een significante stijging van het groepsrisico optreedt, dient bij de vaststelling van het ruimtelijke besluit, het groepsrisico te worden verantwoord. De bovengenoemde QRA toont aan dat er geen sprake is van een overschrijding van de oriënterende waarde of significante stijging. Daarnaast biedt de locatie voldoende mogelijkheden om te vluchten in geval van een calamiteit. Nota bene zijn er in de directe omgeving van de leiding geen kwetsbare objecten (zoals woningen, scholen, e.d.) gelegen die het groepsrisico op een negatieve wijze beïnvloeden. Verdere verantwoording van het groepsrisico is dan ook niet noodzakelijk.

Zowel het Groepsrisico als het Plaatsgebonden Risico voldoen aan de normen van het Bevb. Het nieuwe tracé heeft dus geen (nadelige) gevolgen voor PR en GR.

3.8 Kabels en Leidingen

In de directe omgeving van de aan te leggen gastransportleiding zijn geen andere planologisch relevante transportleidingen gelegen. Uiteraard moet bij de aanleg van de gastransportleiding rekening gehouden worden met eventueel aanwezige andere ondergrondse infrastructuur. In ieder geval zal een Klic-melding worden gedaan om de mogelijke aanwezigheid van andere kabels en leidingen te inventariseren en eventuele maatregelen te treffen in overleg met de leidingbeheerder(s).

3.9 Luchtkwaliteit

Titel 5.2 van de Wet milieubeheer (hierna: Wm) bevat luchtkwaliteitseisen voor luchtkwaliteit. Nieuwe ontwikkelingen kunnen effect hebben op de luchtkwaliteit. De voorgenomen ontwikkeling zal vallen onder de categorie die 'niet in betekende mate' bijdraagt aan een verslechtering van de luchtkwaliteit door de zeer beperkte wijziging van het aantal verkeersbewegingen ten opzichte van de bestaande situatie. Een project valt in de bovengenoemde categorie wanneer de bijdrage van de activiteit onder 3% blijft van de jaargemiddelde grenswaarde van de concentraties fijn stof en stikstofoxide⁶. Er kan met zekerheid gesteld worden dat de voorgenomen ontwikkeling onder deze grenswaarde blijft.

3.10 Mobiliteit

Van een wijziging in verkeersstromen, parkeren en ontsluiting is in de definitieve en permanente situatie geen sprake. Alleen gedurende de werkzaamheden is de verwachting dat er enkele maatregelen getroffen zullen worden. Een verkeersplan zal dan ook worden opgesteld en in overleg met de gemeente worden uitgevoerd. De voorgenomen ontwikkeling heeft verder geen directe permanente invloed op de mobiliteit.

⁶ Dit is vergelijkbaar met het aantal verkeersbewegingen bij een kantoorlocatie van 100.000m² bvo of een woningbouwlocatie van 1.500 woningen.

3.11 Geur

De kern van de Wet luchtkwaliteit (titel 5.2 luchtkwaliteitseisen van de Wet milieubeheer) is het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL). Het NSL is een bundeling van maatregelen op regionaal, nationaal en internationaal niveau die de luchtkwaliteit verbeteren en waarin alle ruimtelijke ontwikkelingen/projecten zijn opgenomen die de luchtkwaliteit in belangrijke mate verslechteren.

Het doel van de NSL is om overal in Nederland te voldoen aan de Europese normen voor de luchtverontreinigende stoffen. Naast de introductie van het NSL is het begrip 'niet in betekenende mate' (NIBM) bijdragen een belangrijk onderdeel van de Wet luchtkwaliteit. Een project draagt NIBM bij aan de verslechtering van de luchtkwaliteit als de NO₂ en PM₁₀ jaargemiddelde concentraties niet meer toeneemt dan 1,2 µg/m³. In dat geval is de ontwikkeling als NIBM te beschouwen.

Een ruimtelijke ontwikkeling vindt volgens de Wet luchtkwaliteit doorgang als ten minste aan één van de volgende voorwaarden is voldaan:

- de ontwikkeling is opgenomen in het NSL;
- de ontwikkeling aangemerkt wordt als een NIBM-project;
- de gestelde grenswaarden in bijlage 2 van de Wet luchtkwaliteit niet worden overschreden;
- er kan projectsaldering worden toegepast.

Voor zover de ruimtelijke ontwikkeling is opgenomen in het NSL of de ontwikkeling kan worden aangemerkt als NIBM-project is toetsing aan de grenswaarden van de Wet luchtkwaliteit niet nodig.

3.12 Geluid

De voorgenomen ontwikkeling maakt geen nieuwe geluidsgevoelige bestemmingen mogelijk. Daarnaast zal door de reconstructie van het ondergrondse netwerk geen extra geluidsproductie worden toegevoegd.

3.13 Licht- en windhinder

Het betreft een ondergrondse leiding waarbij de milieuaspecten licht-, en windhinder niet van toepassing zijn. Nadere beschrijving hiervan is dan ook niet relevant.

3.14 Conclusie

De hierboven beschreven paragrafen hebben een nadere analyse van het plangebied weergegeven waarin de beknopte conclusies uit de onderzoeksrapporten zijn weergegeven. Zoals omschreven zullen bepaalde aspecten bij uitvoering nadere aandacht moeten krijgen om de invloed op de omgeving te beperken. Deze aandacht zal door de opdrachtgever in acht worden genomen, waardoor de werkzaamheden op een verantwoorde wijze zullen worden verricht. De gebiedsaspecten geven verder geen aanleiding om een omgevingsvergunning te weigeren.

4. Uitvoerbaarheid

Naast de omgevingsaspecten is het de verplichting van de initiatiefnemer om de maatschappelijke uitvoerbaarheid van het plan alsmede de financiële consequenties in kaart te brengen.

Onderstaande paragrafen gaan hier nader op in.

4.1. Maatschappelijke uitvoerbaarheid

Omliggende bewoners en bedrijven zullen worden geïnformeerd over de werkzaamheden en de eventuele hinder daarvan. Middels vergunningen zullen nadere afspraken worden gemaakt tussen initiatiefnemer en het bevoegde gezag. Indien nodig zullen er concrete afspraken worden gemaakt met particulieren en, indien nodig, financieel worden bijgedragen conform standaard tarieven.

Vanuit de wettelijke verplichting (art. 3.4 Awb) zal het ontwerpbesluit gedurende een periode van 6 weken ter inzage worden gelegd. De verplichte ter inzage legging gedurende de ontwerpfasen geeft belanghebbenden voldoende gelegenheid om een zienswijze kenbaar te maken inzake het verlenen van de omgevingsvergunning.

4.4.1 Wettelijk vooroverleg

In het kader van het vooroverleg is de ruimtelijke onderbouwing voorgelegd aan diverse overlegpartners. Er is reactie ontvangen van Rijkswaterstaat, gemeente Gorinchem, Waterschap Rivierenland, Omgevingsdienst Zuid-Holland-Zuid en Veiligheidsregio Zuid-Holland-Zuid. De beperkte opmerkingen zijn reeds verwerkt in de voorliggende ruimtelijke onderbouwing.

4.2. Economische uitvoerbaarheid

Omdat de werkzaamheden worden uitgevoerd volgens een eigen vervangings- en investeringsproject komen de kosten van de aanpassingen in het gastransportnetwerk, en alle bijbehorende werkzaamheden, volledig voor rekening van Gasunie.

De voorgenomen ontwikkeling aan het leidingnetwerk en bijbehoren is derhalve geen aangewezen bouwplan als bedoeld in artikel 6.2.1. Bro. Dit betekent dat plankosten niet kunnen worden verhaald middels een exploitatieplan.

In het voorliggende geval worden de gemeentelijke kosten voor het doorlopen van de procedure en omgevingsvergunning, op basis van de legesverordening, verhaald op Gasunie. Tevens worden er tussen gemeente en initiatiefnemer afspraken gemaakt omtrent de verdere financiële afwikkeling van de planvorming. Dit brengt met zich mee dat op grond van artikel 6.12 Wro geen exploitatieplan nodig is.

Op basis hiervan kan het verleggen van de gastransportleiding als economisch uitvoerbaar worden geacht.

5. Conclusie

Initiatiefnemer is voornemens om een 40 bar hoge druk gastransportleiding en afsluiterschema te verleggen. Het bestaande leidingwerk zal buiten bedrijf worden gesteld en (waar mogelijk) worden verwijderd. Na afloop van de werkzaamheden wordt de situatie weer in vergelijkbare staat hersteld als voorheen.

Het project is in de eerder beschreven hoofdstukken getoetst aan het beleid op alle (relevante) overheidsniveaus. De voorgenomen ontwikkeling heeft geen negatieve gevolgen voor de locatie en de (directe) omgeving. Geconcludeerd mag worden dat de voorgenomen ontwikkeling voldoet aan een goede ruimtelijke ordening, waarmee de aanvraag van een omgevingsvergunning voor het afwijken van het vigerende bestemmingsplan dan ook kan worden bekrachtigd.

6. Bijlagen

1. QRA leiding W-528-01 De verlegging van de leiding in de gemeente Gorinchem, 084007348:A, 4 oktober 2019, Arcadis
2. Milieukundig historisch vooronderzoek, 0454368.100-MHO-01, revisie00, definitief, 8 juli 2019, Antea Group
3. Natuurtoets Verlegging gasleiding W-528-01-KR-017-A16 langs rijksweg A27 te Gorinchem Toetsing Wet natuurbescherming, 454368-NT-001, 23 juli 2019, Antea Group
4. Bureauonderzoek Verlegging W-528-01-KR-017-A16 langs rijksweg A27 te Gorinchem, 454368-ARCH-HO-001, rev.00, 23 juli 2019, Antea Group
5. Watertoets, Verlegging gasleiding W-528-01-KR-017-A16 langs rijksweg A27 te Gorinchem, 0454368.100-WT-01, definitief, rev00, 9 juli 2019, Antea Group
6. Verkennend bodemonderzoek Verlegging W-528-01-KR-017 te Gorinchem, SOL011757MK, versie 1.0, definitief, 21 april 2020, Lievense Milieu B.V.

Ravelijn 10
4285 ED Woudrichem
Tel. 0613165830
info@vdh-omgevingsadvies.nl
www.vdh-omgevingsadvies.nl